



KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 2

Juni 2024

Årgang 59



Redaktion:

Redaktør: Gry Ellis Rasmussen, Højagerparken 89, 2., 2750 Ballerup, tlf. 2324 1340.
E-mail: grelmus@gmail.com.

Tryk: LaserTryk.dk A/S P. O. Pedersens Vej 9, DK-8200 Århus N. Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december.

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab. Terminer for indlevering af artikler og annoncer; Termine für Anzeigen; Deadlines for advertising: 1. januar, 1. maj, 1. september. På Årsmødet 2018 blev det besluttet, at annoncer med relation til vor hobby fremover er gratis at bringe i bladet.

Selskabets bestyrelse:

Formand: Finn Larsen, Køge, tlf: 2252 3208.

Sekretær: Ari Freedman, Middelfart.

Kasserer: Rolf Hohlweg, Humlebæk.

Fælles e-mail til hele NKS bestyrelse:
nordiskkaktusselskab@gmail.com

Øvrige funktioner:

Webmaster: Finn Larsen,
nordiskkaktusselskab@gmail.com

Kredsformænd:

Midtjyllandskredsen: Bjarne Kjempff,
kjempff@post12.tele.dk

Sjællandskredsen: Per Rønkel,
mastiff.sari@gmail.com

Nordisk kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Omslagsbilleder:

Forsiden: *Hildewintera* 'Hunkes Röschen'.
Foto: Mette Sørensen.

Bagsiden: *Echinopsis* 'Tabitha'.
Foto: Hanna E. Hansen.

Årskontingent:

Digitalt medlem DKK 100,-.
Traditionel incl. papirblad DKK 225,-.

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713 eller
MobilePay på nr. 30135.

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

eller PayPalkonto:

nordiskkaktusselskab@gmail.com

OBS: Husk fulde navn ved indbetaling!

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen.

Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til bestyrelsen på:

nordiskkaktusselskab@gmail.com

About information and membership apply to the chairman at:

nordiskkaktusselskab@gmail.com



Ledebouria ssp.

Foto: Gry E. Rasmussen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Fede planter på Madagaskar - Del 2 af Finn Larsen.....	Side 4
Fra "fingertykkelse" til blomst af Anders Dølby Troelsen.....	Side 10
Kaktusture - Før og nu af Ellen Christensen.....	Side 12
Agave titanota af Mette Sørensen.....	Side 16
Møde i Midtjyllandskredsen af Jørgen Hørlyck.....	Side 17
En favorit af Marianne Nielsen.....	Side 18
Identifikation søges af Gry Ellis Rasmussen.....	Side 19
Oreocereus - en overset slægt - af Bjarne Kjempff.....	Side 20
Hvorfor nu det?!! af Hanna E. Hansen.....	Side 22
Bestøvning af fluer af Michael Olsen.....	Side 23

EN HILSEN FRA REDAKTØREN

af Gry Ellis Rasmussen



Efter et rekordt vådt forår er vi nu gået i gang med årets første tørkeperiode. I skrivende stund har vi allerede haft den første sommerdag selvom vi kun er midt i maj måned. Mine planter står inde i vindueskarmen om vinteren, og hvert forår tilvænner jeg dem solskin ved at flytte dem ud på altanen, frem og tilbage hver morgen og aften, så de ikke bliver skoldede eller får kulde om natten. Først når temperaturen er over 10 grader, og efter at mine planter er blevet tilvænnet solskin gradvist med nogle ekstra timer hver dag, får de lov at blive ude. Eftersom sam-

lingen kun bliver større og større er det et omfangsrigt projekt efterhånden. Men nu regner jeg med at de er klar til at blive udenfor resten af sommeren og forhåbentligt største del af efteråret. Hvis bare vejret arter sig så flot som nu, kan det være jeg endda får nogle sene blomster-overraskelser sidst på sæsonen!

I denne udgave af "Kaktus og andre sukkulenter" skal vi tilbage til Madagaskar, og med på turen fra kysten og ind til det centrale plateau. Derudover skal vi høre om de spændende sukkulenter, *Pentopentia natalensis* og *Agave titanoa*. Vi bliver også taget en tur med kaktusture, både før og nu. Og jeg håber at dem der er med på 2024 Kaktusturen, vil skrive en lille artikel om de spændende gartnerier de var ude og se! Midtjyllandskredsen har allerede haft deres første møde med en spændende dagsorden, som vi skal høre lidt om. Vi skal selvfølgelig også rundt om Cactaceae og høre om en blomstrende vindueskarms *Cereus peruvianus*, den oversete slægt *Oreocereus* og undre os over en *Echinocereus Grusonii*. Sidst men ikke mindst vender vi tilbage til sukkulenterne og skal høre om fluers bestøvning af *Stapelia*, samtidigt med at der ønskes en identifikation.

- Gry

FEDE PLANTER PÅ MADAGASKAR – DEL 2

Tekst og fotos af Finn Larsen



Ud på eftermiddagen ankommer vi til 'Forét de Baobab' – eller 'Baobabskoven' som ligger på vejen til Andavadoaka. Det er et særligt sted med ca. 100 rigtig gamle baobabtræer, tæt samlet i en "skov".

Det er samme art som vi har set tidligere, nemlig *Adansonia grandidierii*. Her er vækstbetingelserne åbenbart så anderledes, at træerne forbliver små og buttede i stedet for høje og slanke. Alle træerne ser ud til at være på samme alder, her er slet ingen yngre planter eller frøplanter i området. Det ser ud som om, at planterne i sin tid er spiret på nogenlunde samme tidspunkt, hvor forholdene har været ideelle. Hvornår det er sket kan man kun gisne om. Man ved at baobabtræer kan blive ultra gamle, og det anslås ud fra undersøgelser af gamle træer, at deres alder kan være mellem 1000 og 2000 år gamle. Nogle af træerne ser ud som om de er tatoverede med et fint mønster på barken. Det spiralformede mønster kender man ikke rigtigt årsagen til, selvom en del mener, at mønstret skyldes et angreb af svamp.



Figur 1. *Adansonia grandidierii* ved 'Forét de Baobab'.



Figur 2. Geir Edland tager billeder af træerne.



Figur 3. Et "tatoveret" baobabtræ.



Figur 4. Selv Google er bekendt med Baobab-skoven.

Vi fortsætter mod Andavadoaka og overnatter i fine hytter få meter fra stranden. Næste morgen går vi opdagelse i området, som i høj grad er domineret af *Euphorbia stenoclada*, som danner mindre træer eller buske med sukkulente og tornede grene. Her er også meget andet bl.a. *Cyphostemma laza* og *Cyphostemma elephantopus*. Forskellen på de to arter, er at *C. elephantopus* danner en stor underjordisk knold som helt mangler hos *C. laza*.



Figur 5. *Euphorbia stenoclada*.



Figur 6. *Cyphostemma laza* eller *C. elephantopus*.



Figur 7. *Cyphostemma laza* med *Euphorbia stenoclada* i baggrunden.



Figur 8. *Cyphostemma elephantopus* med en tydelig underjordisk knold.



Figur 9. Fra Andavadoaka til Tulear.

Vi fortsætter mod Ifaty og Tulear, som nok er et navn de fleste med hang til sukkulenter er bekendt med. På vejen møder vi *Alluaudia comosa* (Didieraceae) som her, under de optimale forhold præsenterer sig som store buske med den karakteristiske flade top. Planterne kan blive helt op til seks meters højde. I Tulear bliver vi indlogeret på hotellet "Auberge de la table" som også udgør den botaniske have "Arboretum d'Aantsokay" på 40 hektar. Her er 900 forskellige arter, hvoraf 90% er endemiske arter. Haven blev i sin tid stiftet af Herman Petignat i 1980 og videreføres i dag af hans søn Andry. Herman Petignat



Figur 10. *Alluaudia comosa* vokser her sammen med *Uncarina stellulifera*.



Figur 11. Grene og blade på *Alluaudia comosa*.

indsamlede en stor del af planterne sammen med Werner Rauh fra den botaniske have i Heidelberg. Et meget spændende sted! Lidt syd for Tulear ved St. Augustin går vi op ad nogle bjergstier, og herfra har vi den fineste udsigt over Mozambique-kanalen.

Heroppe ser vi *Decarya madagascariensis* (Didieraceae), som danner overraskende store buske. Nogle planter kan udvikle sig til hele træer med pæne stammer. Vi kender den bedre som en lille pind, som er svær at holde liv i. *Operculicarya pachypus* (Anacardiaceae) vokser mellem disse buske og danner pæne caudex. Desværre er arten truet i naturen på grund af indsamling. Højere oppe finder vi både *Aloe descoingsii* og *Euphorbia tulearensis* - desværre i meget dehydrerede udgaver, så man næsten kan blive i tvivl om, hvorvidt de er levende eller ej. Tilbage ved havets overflade vokser *Moringa drouhardii* og igen *Cyphostemma laza*.



Figur 14. *Aloe descoingsii*.



Figur 12. *Decarya madagascariensis* også kaldet zig-zag planten.



Figur 15. *Euphorbia tulearensis* er svær at få øje på.



Figur 13. *Operculicarya pachypus*.



Figur 16. *Moringa drouhardii*.



Figur 17. Tulear - Ranohira.

Vi forlader Tulear den følgende morgen og kører mod nord-øst til Ranohira. Tæt ved Ranohira ligger den berømte naturpark Isalo, som vi skal besøge. Vejene bliver langsomt af bedre kvalitet, så vi ikke skal bumle af sted som tidligere. Der er selvfølgelig nogle kilometer at køre, så det bliver til et par stop undervejs. Vi ser et par Aloer, men også *Pachypodium lamerei* i blomst. Det er jo en plante vi alle kender, og som er forholdsvis nem i kultur, så længe den ikke overvintres for koldt. Den sidste plante denne dag er *Uncarina leandrii* med mange gule blomster. Fortsættes!

- Finn



Figur 18. *Pachypodium lamerei* i blomst.



Figur 19. *Pachypodium lamerei*.



Figur 20. *Aloe vaombe*.



Figur 21. *Uncarina leandrii*.

English summary:

We arrive at 'Forêt de Baobab', a unique place with around 100 old *Adansonia grandidierii*. The growth conditions here keep the trees small and stout. Some trees have a spiral pattern on their bark, possibly due to a fungal attack. Continuing towards Andavadoaka, we explore an area dominated by *Euphorbia stenoclada* and other plants like *Cyphostemma laza* and *Cyphostemma elephantopus*. In Tulear, we stay at "Auberge de la table," which houses the botanical garden "Arboretum d'Aantsokay" with 900 species, founded in 1980 by Herman

Petignat. Near St. Augustin, we hike up and see *Decarya madagascariensis* and *Operculicarya pachypus*. Further up, we find *Aloe descoingsii* and *Euphorbia tulearensis*. Leaving Tulear, we head northeast to Ranohira, near the famous Isalo National Park, making stops to see Aloes, *Pachypodium lamerei*, and *Uncarina leandrii*.



Figur 22. *Aloe vaombe*.



Kaktusgartneriet

Kaktus og sukkulenter på adressen:
Vejlegårdsvej 99, 2625 Vallensbæk
Ved besøg: Ring på 20944946.
Eller e-mail: kaktus@paradis.dk
Hjemmeside:
www.kaktusgartneriet.dk

Følg kaktusgartneriet på
instagram:
"Kaktusgartneriet".



FRA "FINGERTYKKELSE" TIL BLOMST

Tekst og fotos af Anders Dølby Troelsen



Jeg købte en *Petropentia natalensis* i marts 2023. En fascinerende caudex plante fra KwaZulu-Natal i Sydafrika. Den får flotte grønne aflange blade med en lilla underside.

Da jeg købte planten var tykkelsen på caudexen på størrelse med en finger. Den voksede hurtigt ifht. hvad jeg har været vant til med andre planter, men den bliver til gengæld lige så hurtigt dehydreret. Jeg dyrker den i mineralsk gromedie og en lerpotte. Den har stået i et polycarbonat

drivhus fra midt april til omkring oktober. Den følgende sommer voksede "lianen" ca 3 meter med en hel del løv. Caudexen var blevet på størrelse med en golfkugle og jeg pottede den op tre gange. Hen mod efteråret begyndte den at smide løvet. Jeg tog den ind i stuehuset i et køligt rum i en vindueskarm mod syd, ca. 12 grader om natten, selvfølgelig afhængig af temperaturen udenfor.

I slutningen af januar skete der noget jeg ikke havde regnet med - den begyndte at lave blomster knopper. Jeg begyndte at give den en lille smule mere vand. Igennem vinteren fik den ca. 1 gang om måneden, kun en lille smule og som regel på solskinsdage. Ingen gennemvanding.



Figur 1. Planten inden vanding.



Figur 2. Efter 24 timer, en tydelig forskel.



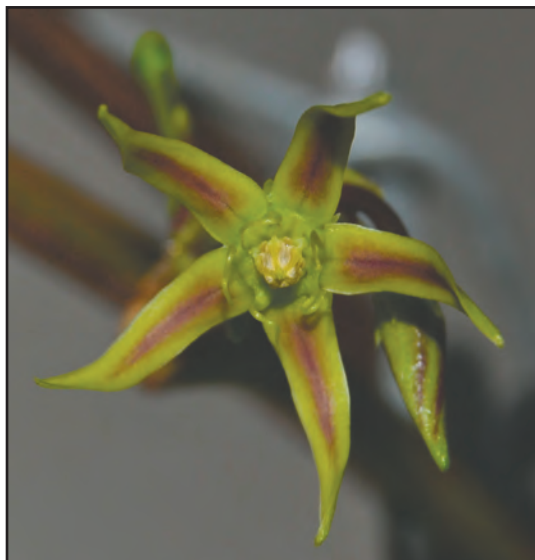
Figur 3. Diameteren på caudex var vokset betragteligt.



Figur 4. Den lange lian med løv der er lilla på undersiden.



Figur 5. Blomsterknopper.



Figur 6. Blomsten er sprunget ud.



Figur 7. Blomsten set fra siden.

Efter ca 14 dage sprang den første knop ud og den var meget flottere end jeg havde forventet.

- Anders



KAKTUSTURE – FØR OG NU

Tekst og foto af Ellen Christensen



Da vi for mere end 40 år siden begyndte at interessere os for kaktus, tog vi bus og tog rundt i København og omegn for at besøge alle forretninger, der måske kunne have en enkelt

eller to kaktus til salg. Vi fandt hurtigt en række steder, som var særlig interessante. Gennem NKS havde vi nemlig erfaret, at Inge Clausen i Månedalen lidt udenfor Holte havde et stort drivhus, der bestemt var et besøg værd. Også Bent Jørgensen i Vallensbæk (der hvor Jan Bertelsen nu huserer) tiltrak os mange gange. Tæt på vores daværende bopæl i Nordvest kvarteret var det specielt Thorvald Petersen og Inges Blomster på Jagtvej, samt Steen i Paradistræet på Øster Farimagsgade. De kunne nås på cykel og mangan en gang var cyklen godt pakket når vi kørte hjemad.



Figur 1. Inden vi lærte Jørgen Damgaard at kende, måtte vi (Michael) skrive navnene af udenfor drivhuset. Senere fik vi lov at komme indenfor.

Inspiration hentede vi ofte inde i Københavns Botaniske Have, hvor vi hurtigt lærte deres dygtige og erfarne kaktusgartner, Jørgen Damgaard, at kende. Også møderne i Sjællandskredsen gav os mod på at besøge gartnerier der lå længere væk. Det var også denne kreds der første gang førte os til et udenlandsk gartneri, Klein Mexico.



Figur 2. Vi besøgte Klein Mexico sammen med Sjællandskredsen. Steen fra Paradistræet og Peter Brandt var bl.a. med på turen.

Det var for os en stor succes. Vi ville se mere, så vi sparede sammen så vi også kunne deltage i NKS store flerdagestur til Tyskland, Holland og Belgien. Pengene var små, så det ene år var Michael med og næste gang var det min tur.

Utålmodige som vi var, nu hvor vi var ved at opbygge en større samling, kunne vi i længden ikke vente på næste kaktustur, så vi købte togbilletter og arrangerede vores egen. Vi medbragte store sportstasker, for vi håbede bestemt at få mange kaktus med hjem. Det gjorde vi. Taskerne var fyldte efter vi havde besøgt Hovens i Holland og De Herdt i Belgien. Vi var fattige på penge, men rige på oplevelser og ikke mindst de mange kaktus. Skønt!



Figur 3. Hovens gartneri i Holland. Et Eldorado med mange store og flotte kaktus.



Figur 4. De Herdt i Belgien. Jeg nærstuderer kaktussen inden den kommer i kurven. En kæmpe oplevelse at se alle de flotte planter.

År senere fik vi råd til bil og nu kunne vi rigtig handle ind. Turene gik stadig til Holland og Belgien, men blev udvidet med Tyskland. Exotica, gartneriet der var ejet af Ernst og Marita Specks, blev vort foretrukne rejsemål. De havde et stort udvalg af sukkulenter, og så var de et par meget rare mennesker at besøge.

Pelargonier (en verden for sig)



er andet og mere end "bare" Dronning Ingrid. Prøv et gratis nummer af "Pelargonie Nyt" som udkommer 4 gange om året.

Henvendelse til kasseren Niels Ejner Carlsen på tlf. 61740093 eller mail: thors7@stofanet.dk
Hjemmeside:
www.danskpelargonieselskab.dk



Figur 5. Exotica i Tyskland. Ernst og Michael får sig en snak om de spændende sukkulenter som ses overalt i gartneriet. Marita har travlt i baggrunden.

– Nu jeg tænker over det, så er kaktus og sukkulentfolk faktisk generelt meget rare – måske de skulle lede verden, så vi undgik al den ufred der er rundt omkring. Nå tilbage til det jeg egentlig var i gang med! Vi besøgte stadig Hovens og De Herdt, men også Træskomanden, Grootsohlt, Aad Vijverberg og et par andre fik jævnligt besøg. Endvidere erfarede vi, at der hvert år blev afholdt en stor kaktusmesse i Blankenberg i Belgien, den der i daglig tale omtales som ELK. Har du ikke været der, bør du sætte det på din plan næste gang du vil se og købe mange kaktus og sukkulenter.



Figur 6. ELK i Belgien. En årlig tilbagevendende begivenhed som vi gerne deltager i, hvis det er muligt. Stort set alle store og små gartnerier fra Europa (samt et fra Østen) kommer med et udvalg af deres planter. Skønt!

Gennem ELK blev vi også klar over, at mange gode gartnerier befandt sig i Tjekkiet og specielt i området omkring Prag. Deres udvalg af kaktus og sukkulenter kunne nemt konkurrere (også prismæssigt) med de vesteuropæiske, og derfor har vore sidste ture derfor gået mod øst. Planterne hos Palkowitschia minder meget om de planter vi tidligere så hos Exotica, Hájek-Kaktusy har kun egne frøformerede kaktus og Kakteen-PH-flora har både kaktus og sukkulenter. Det er hos disse gartnerier, vi køber de fleste af de planter, som vi sælger på min blog: ellensplanteverden.dk. På vejen til Tjekkiet har vi også besøgt Kakteen Haage i Erfurt, det ligger alligevel på vejen. Afstanden er måske lidt længere, men til gengæld ligger gartnerierne tæt, når man først er der. Måske var det en ide til næste NKS kaktustur?

- Ellen



Figur 7. Hájek i Tjekkiet. Et afsalgsdrivhusene, de er ikke store, men frøplanterne står tæt.



Figur 8. Hájek. Frøplanter fra i år af *Pelecypora aselliformis*.



Figur 9. Hájek. Drivhuset med hans egen samling ligger på 3. sal i hans hus. (Vi kan se ud over naboernes tage) Det er her, han høster sine frø.



Figur 10. Palkowitschia i Tjekkiet. Drivhuset er på størrelse med Exoticas, og mange af planterne kunne man også finde hos dem.



Figur 11. Palkowitschia, her står der også planter under bordene, så der er rigeligt at se på.



Figur 12. Palkowitschia i Tjekket.



Fede planter!

Den ultimative bog om kaktus og sukkulenter.

Pris: DKK 240,- + porto.
Se mere info og bestil på:
www.denfedebog.dk



ON-TRENDPLANTS



I min webshop har du mulighed for at købe sjældne kaktus og sukkulenter.

Webshoppen har åbent fra forår til efterår.
Mere præcise datoer finder du på min blog:
ellensplanteverden.dk



AGAVE TITANOTA

Tekst og foto af Mette Sørensen

Når man samler på agaver, kan det være praktisk på et tidspunkt at koncentrere sig om de arter, der ikke bliver alt for store. *Agave titanota* er en klassiker og superfin at have i sin samling.



Figur 1. *Agave titanota*.

En mellemstor *Agave*, der vokser ret langsomt, især hvis man ikke er særlig flittig med at potte den om til næste pottestørrelse. *Agave titanota* 'Black and Blue' har tydeligt blå blade og mere eller mindre sorte torne, virkelig smuk plante. Den er meget nem at passe, her på billedet har den stået ved 10 grader og næsten ingen vand siden ca. oktober og alligevel holder den sig rigtig flot. Den kan tåle lavere temperaturer, men hos mig står alle agaver ved 10 grader om vinteren. Solskin, vand og porøs jord, som til andre agaver. Der er flere interessante cultivarer af *Agave titanota*, bl.a. 'Caesar' og 'White Ice', som jeg håber at udvide min samling med, hvis jeg bliver rig...

Artsnavnet hentyder i øvrigt til de planter, som Howard Gentry først beskrev som *A.* 16



Figur 2. *Agave titanota* 'Back and Blue'.

titanota, de har lysegrå blade. Nu om stunder er det mest den grønne form, der ses til salg.

- Mette



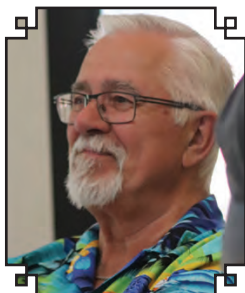
Figur 3. Screenshot af 'White Ice'.



Figur 4. Screenshot af *Agave titanota* 'Caesar' som er til salg for 800 euro.

MØDE I MIDTJYLLANDSKREDSSEN

Tekst af Jørgen Hørlyck



Den 21. april 2024 startede sæsonen for midtjyllands-kredsen med 15 medlemmer hos Bjarne Kjempff. Vejret var heldigvis med os, sol hele dagen dog en smule køligt. Der var stor glæde blandt alle da vi mødtes. Vi havde alle længtes med at komme i gang med møder. Det var meget interessant at se hvor mange af Bjarnes planter der stod med mange og store knopper og nogle i blomst. Efter en del rundering mellem drivhusene

- han har 2 og det oprindelige drivhus er bygget op af en sydvæg. Her indtog vi den medbragte kaffe og kage.

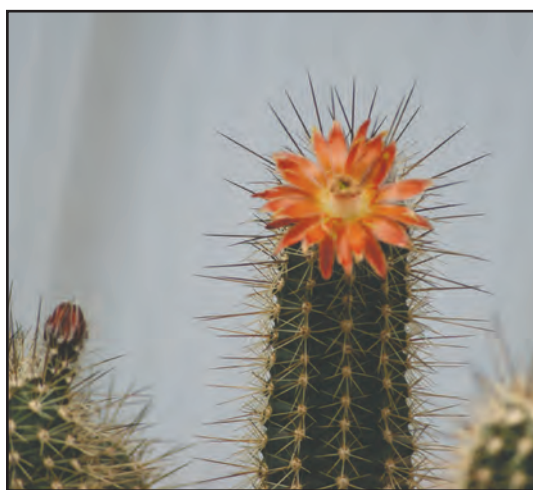
Programmet for dagen var blandt andet frøsåning. Det medførte selvfølgelig at vi også kom ind på andre ting så som vanding, gødskning og i hvilket medie planterne skulle stå.

Det var omtrent ligeså mange forskellige måde at gøre tingene på som vi var medlemmer til stede. Der kom gode ideer på bordet som man kunne tage sig med hjem. Næste møde er hos Gurli og Christian den 26. maj 2024.

- Jørgen



Figur 1. Echinocereus angusticeps.



Figur 2. Echinocereus acifer

Bliv medlem af Dansk Orchide Klub



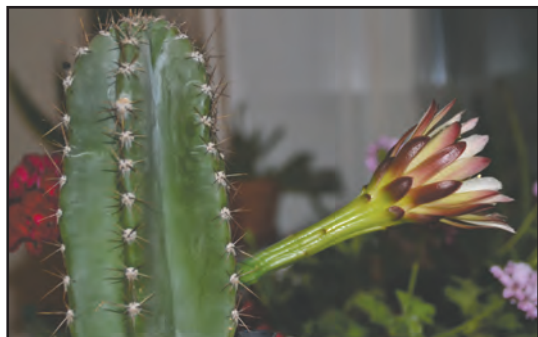
Medlemsbladet ORKIDEER udkommer 6 gange årligt. Find lokal-klubbens hjemmeside for kommende arrangementer på www.orkideer.dk.

Deltag i et uforpligtende klubmøde i din lokale orkideklub.
E-mail: aholmen@onedenmark.com

EN FAVORIT

Tekst og foto af Marianne Nielsen

Jeg holder meget af storblomstrende og velduftende kaktus. Ikke noget jeg har vildt meget held med i vindueskarmen på fjerde sal. Med undtagelse af *Cereus peruvianus*. I 2007 fik jeg en stump af denne kaktus. Fra en knækket søjle som et svenskt kaktus-medlem havde skåret op. En 15 cm smuk blågrøn top, helt lydefri uden spor af grådige mider. Den slog hurtigt rod og blev en pryd for vindueskarmen. Jeg var slet ikke til søjler, men det var jo en pæn lille en og navnet havde noget eventyrligt og uopnåeligt over sig. Desuden blev det mig fortalt, at den kunne komme i blomst, skønt kun en stump, da toppen troede den stadig havde 4 meter stamme under sig. Det holdt stik. Allerede året efter og de følgende år foldede den en mageløs blomst ud ved nattetide og fyldte stuen med tropisk duft. Ganske uden dyrkningskrumspring i form



Figur 1. *Cereus peruvianus* med blomst.

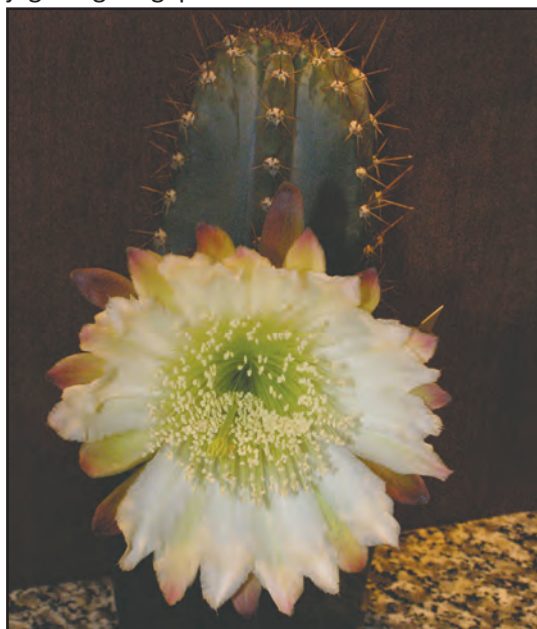


Figur 2. Den smukke blomst.



Figur 3. Der er flot farvespil i blomsten.

af komplicerede jordsammensætninger, tekniske temperaturmålinger og vandkvalitet. Der var dog en hel del år, hvor den trodsigt afpassede sin blomstring til mit fravær. Dette til stor fornøjelse for min ferie-plantepasser, der ikke undlod at lægge den visne og forkrøllede blomst på "lit de parade" i krystalskålen, så jeg kunne se, hvad jeg var gået glip af.



Figur 4. Fuldt udsprunget.

Nu er min lille *Cereus* med tiden blevet ranglet, lidt mager og noget højere. Skønt forvist til badeværelsesvinduet, får den hvert år knopper. En udsprungen blomst lykkes dog kun i hede og solrige perioder, fuld af åbne vinduer. Og da jeg har lagt rejseriet på hylden, kan jeg nu nyde blomstringen hele den lyse sommernat når det passer den at springe ud.

Cereus deler for selskabs skyld karm med en anden "søjle" – vist en *Eriosyce*, på næsten 80 cm. Den blev flyttet til den mere afsides karm sammen med *Cereus*, grundet fare for overbalance med stammeknæk til følge. Den er et containerfund fra Fakta, år 2010, hvor jeg bestemte ikke så en søjle gemt i den lille sag. Den er dog ikke tilfreds nok til at ville blomstre i samme udstrækning som tidligere; men en placering mod nordvest, baggård, skygge og i et badeværelse, er selvfølgelig heller ikke særlig motiverende. Så den er tilgivet.

- Marianne



Figur 5. *Eriosyce* i blomst.

IDENTIFIKATION SØGES

Tekst og foto af Gry Ellis Rasmussen



For mange år siden var jeg ude og shoppe i en tøjbutik i Århus. Midt på gulvet lå et blad, helt alene. Ingen potte, ingen plante at se nogen steder. Jeg samlede bladet op, en smule forvirret og forundret.

Ekspedienten viste ikke hvor det kom fra og virkede præcis så uinteressert i mysteriet som man ville forvente. Min mor mente det var plastik, men jeg puttede det i lommen og tog det med hjem. Jeg stak det i jorden i en potte med en bladkaktus for jeg syntes bladet lignede sådan en. Som tiden gik, fik min lille 'plastik'plante rødder, og flere blade. Det

er i hvert fald over 10 år siden nu, og planten har for første gang blomster. De ser noget anderledes ud end jeg forventede. Er der mon nogen som tør gætte på en identifikation? Og ja, jeg har igennem årene taget billeder af den lille plante og sendt til min mor, med teksten om at plastikken spreder sig... Af en eller anden årsag syntes hun ikke det er så sjovt som jeg gør. Men her er mit lille mysterie:



OREOCEREUS - EN OVERSET SLÆGT -

Tekst og foto af Bjarne Kjemppff



Planter fra slægten *Oreocereus* er ikke noget man ser ofte i vores samlinger. Det er mest store søjleagtige planter med kraftig behåring, der vokser højt oppe i Andesbjergene. Det

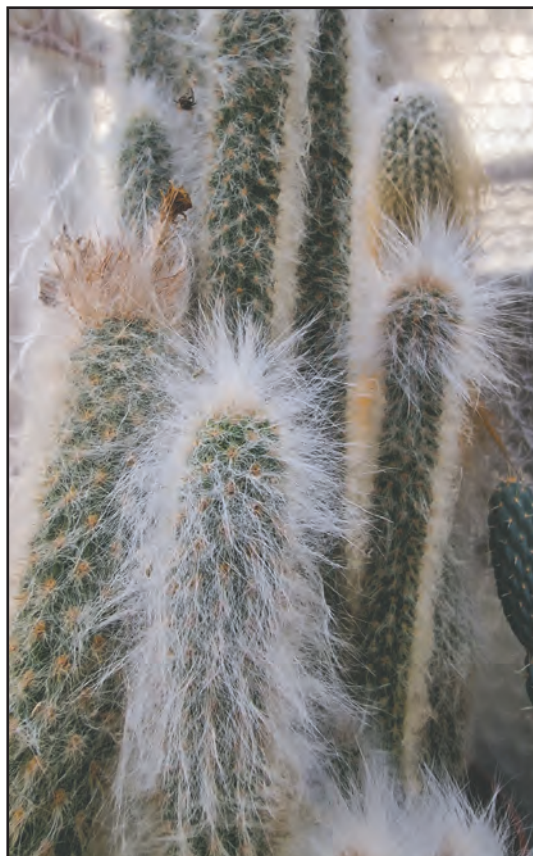
betyder, at de fordrer masser af lys og tolererer lave temperaturer om vinteren. De er derfor ikke velegnede til vindueskarmen. Om sommeren kan man sætte dem ud i fri luft med masser af direkte sol. Husk bare rigtig godt med dræn med tanke på vores efterhånden våde vejrl!

Slægten har fået navnet *Oreocereus* fra græsk, "oros", der betyder bjerg og *cereus*, der betyder habitat i Andesbjergene. De findes i Argentina, Bolivia, Columbia og Peru. Slægten indeholder planter, der tidligere har været med i andre slægter som f. eks. *Arequipa*, *Echinocactus*, *Borziacactus*, *Echinopsis* og *Morawetzia*. (sensu David Hunt) I dag består den af seks arter med diverse underarter.



Figur 1. *Oreocereus doelziana*, tidligere *Morawetzia doelziana*.

Min første *Oreocereus* fik jeg af Jørgen Damgaard fra Botanisk Have i København. Det var en stikling af *Morawetzia doelziana*, som den hed dengang. Jeg fik snart rod på stiklingen, og efter et par års vækst kom de første blomster frem, og den har blomstret troligt hvert år lige siden. I naturen kan den blive op til 1 m. høj, men min plante er kun 40 cm. Blomsterne dannes i toppen af planten i et slags behåret "cephalium". Farven er mørk rød. Der findes også en underart, *Morawetzia sericata*, som nu hedder *Oreocereus doelzianus* ssp. *sericatus*. Den har slankere plantelegeme og er dækket af fine hvide hår. Blomsterne er lysere røde.



Figur 2. *Oreocereus doelzianus* ssp. *sericatus* (*Morawetzia sericatus*).



Figur 3. *Oreocereus trollii*.

Jeg har også en *Oreocereus trollii* i min samling. Det er en plante man normalt ikke ser længe på. Den er flot med lange hvide hår, der dækker den kraftige søjle og barske torne. Men den vokser meget langsomt. I de 20 år jeg har haft planten er den vel kun vokset 10-15 cm. I dag er den 40 cm høj. En dag jeg gik en tur i drivhuset, fangede mit øje pludselig noget rødt på min Trollii. Og sørme om den ikke havde produceret 3 flotte dybrøde blomster. Det er yderst sjældent, at *Oreocereus trollii* blomstrer i Europa. Jeg har spurgt mig for, men ingen jeg kender har nogensinde haft den i blomst. Hvorfor den lige pludselig fik lyst til at blomstre ved jeg ikke. Håber det sker igen! Den sidste *Oreocereus* i min samling har jeg under navnet *Oreocereus hendriksianus*. Den blev beskrevet af Backeberg(1934) men blev af David Hunt overført som *Oreocereus leucotrichus*. Det er en særdeles variabel art.

- Bjarne



Figur 4. *Oreocereus trollii*, Bolivia.
Foto: Helga B Erritzoe



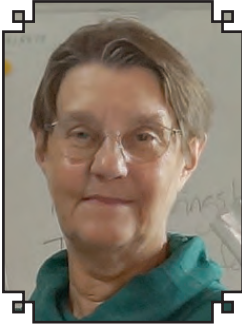
Figur 5. *Oreocereus trollii*, Bolivia.
Foto: Helga B Erritzoe



Figur 6. *Oreocereus leucotrichus*.
(*Oreocereus hendriksianus*)

HVORFOR NU DET?!!

Tekst og foto af Hanna E. Hansen



Echinocactus grusonii er vist obligatorisk i enhver kaktussamling. I alle de år jeg har dyrket kaktus, har jeg altid haft et eksemplar – de har det desværre med at gå hinsides efter en årrække. Mit hidtil bedste eksemplar var

på størrelse med en golfkugle, da jeg fik den, og den var ca. 40 cm i diameter, da der gik råd i soklen. Ak, ja, man anskaffer straks en ny. I de senere år har jeg har haft 3 eksemplarer: en med gule torne anskaffet i 2015, en med hvide torne anskaffet i 2009 og en uden torne, men med gule aereoler anskaffet i 2014.



Figur 1. *Echinocactus grusonii*, hvide torne, anskaffet i 2009.



Figur 2. Hvorfor nu det? Vækstpunktet er sunket og areolerne danner sideskud.

Det er den plante med de gule torne, der er årsagen til spørgsmålet i overskriften. Den var så flot, regelmæssig og fejlfri, ligesom de to andre planter på fotografierne.

Og se så på fotografiet af den nu! Det begyndte med, at vækstpunktet sank ned i en hulning, og jeg kunne ikke se noget om helst tegn på skadedyr eller råd eller lignende. Og så begynde areolerne omkring toppen af vokse: små, dumme sideskud! Hvad skal det gøre godt for? Hvad er grunden til det? Kan nogen give en forklaring. Nej, jeg vander altid fra neden, så der har IKKE været vand i vækstpunktet. Desuden er den faktisk falmet: tornene er ikke så gule, som de ellers har været.

De to andre planter opfører sig heldigvis ordentligt m.h.t. deling. Det håber jeg, de bliver ved med. Og forresten, da jeg absolut MÅ have en fejlfri *Echinocactus*



Figur 3. *Echinocactus grusonii*, tornløs, anskaffet i 2014.

grusonii med gule torne, så købte jeg et eksemplar ved auktionen i Sjællandskredsens julefrokost. Måtte den vokse pænt fremover.

- Hanna



Figur 4. Nyanskaffelsen med de gule torne.

BESTØVNING AF FLUER

Tekst og foto af Michael Olsen

På den nyligt overstået kaktustur med NKS til Holland i starten af maj faldt jeg bl.a. over flere forskellige arter af *Stapelia*'er også kendt som "ådselsplanter" eller "ordensstjerner". De er specielle ved, at deres blomster udsender en "duft", som tiltrækker fluer. Fluerne bestøver dem, når de kravler rundt på blomsterne for at finde det ådsel, som de tror, at de er landet på! Egentligt en ganske smart og unik bestøvningsmetode. Jeg kan bekræfte, at "duften" ikke er særlig rar! Et af mine køb var i fuld blomst, og som det kan ses på billedet, opdagede to fluer i bussen efterfølgende, at jeg havde "mad" med til dem. Desværre er blomsten foldet noget sammen, men udfoldet ligner den en stjerne. Spørgsmålet lige nu er, hvilken art er det? Jeg glemte at spørge i gartneriet, men måske er der nogle af NKS' medlemmer, som kan hjælpe mig? Det tætteste, jeg er kommet, er, at det måske er en *Stapelia desmetiana*...

PS. Jeg kan stærkt anbefale alle at deltage på kaktusturen. Det var min første tur, og jeg er allerede klar til næste tur.

- Michael



Figur 1. Fluerne leder efter ådslet, og bestøver samtidigt *Stapelia*en.

